

Agentschap voor Overheidspersoneel

SECTORCOMITE XVIII
VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

protocol nr. 296.960

PROTOCOL HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN
VAN 31 JANUARI 2011 DIE GEVOERD WERDEN IN HET SECTORCOMITE
XVIII VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST

Houdende

voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 17 december
1997 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde en
tot de stage toegelaten personeelsleden van de Vlaamse Maatschappij
voor Watervoorziening, en betreffende de overlevingspensioenen, toege-
kend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden

door de afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

vaste leden

1. de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, voorzitter;
2. de heer Geert Bourgeois, Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand;
3. de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;
4. mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur.

enerzijds,

en de afvaardigingen van de drie representatieve vakbonden:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

de heer Jan Van Wesemael
- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten die onder meer de ACV-Openbare Diensten en de ACV-Transport en Communicatie groepeert, vertegenwoordigd door:

mevrouw Nathalie Hiel
- het Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

de heren Francis Van Lindt
Jos Mermans

anderzijds,

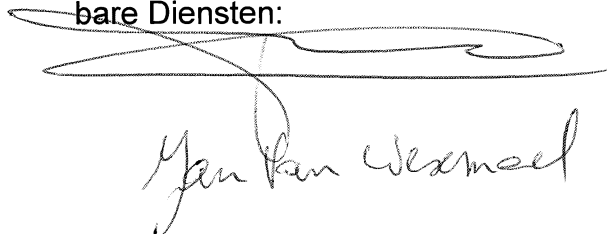
Werd een eenparig akkoord gesloten houdende voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 17 december 1997 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden.

Bijgaand document maakt integraal deel uit van dit protocol.

Brussel, 04-02-2011

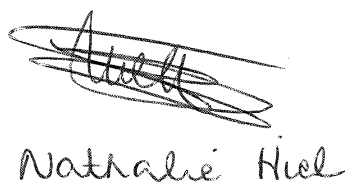
DE AFVAARDIGING VAN DE
REPRESENTatieve
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der Openbare Diensten:

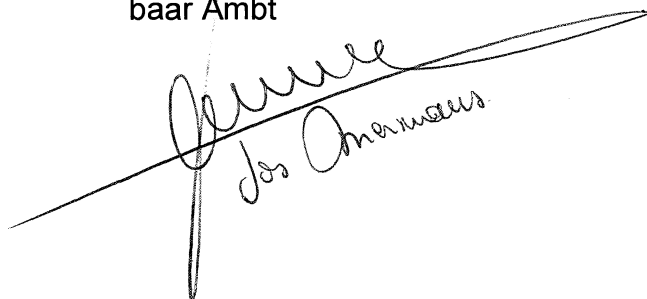
Jan Van Wassen

Voor de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten

Nathalie Hiel

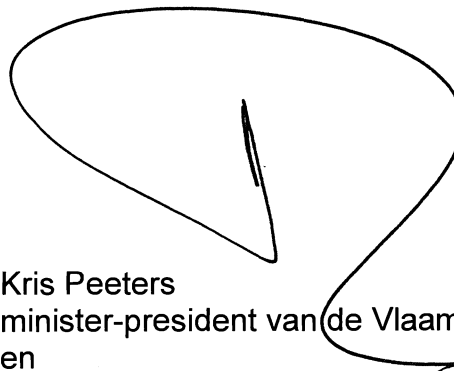
Voor het Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt

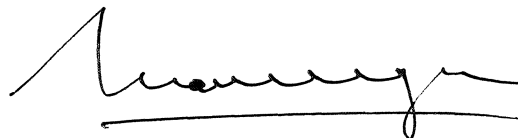
Jos Amerwaers

DE AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID

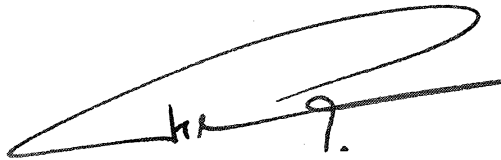
De Voorzitter,

Kris Peeters
minister-president van de Vlaamse Regering
en
Vlaams minister van Economie, Buitenlands
Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

Geert Bourgeois
Vlaams minister van Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping loop at the top and a horizontal line below it with a small vertical stroke at the end.

Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening,
en Sport

A handwritten signature in black ink, featuring several overlapping loops and a long, thin diagonal stroke extending from the top right towards the bottom left.

Joke Schauvliege,
Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en
Cultuur

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 17 december 1997 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Artikel 3 van het decreet van 17 december 1997 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 3. De pensioenen, vermeld in artikel 2, worden toegekend onder de voorwaarden en op de wijze, bepaald in de pensioenregeling die van toepassing is en zal zijn op de ambtenaren van het federale bestuur van de Staat, behoudens de afwijkingen, vermeld in dit decreet.

De pensioenregeling die van toepassing is en zal zijn op de ambtenaren van het federale bestuur, omvat niet de bepaling van de perequatiekorf waaraan de pensioenen, vermeld in artikel 2, verbonden worden.”.

Art. 3. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2003, wordt een artikel 3/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 3/1. De perequatie van de pensioenen, vermeld in artikel 2, verloopt op dezelfde wijze als is voorgeschreven in artikel 12 van de wet van 9 juli 1969.

De pensioenen, vermeld in artikel 2, worden voor de vaststelling en de berekening van hun perequatie verbonden aan de perequatiekorf, vermeld in artikel 12, §3, 3°, van de wet van 6 juli 1969 tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de rust- en overlevingspensioenen van het personeel en de openbare sector.”.

Art. 4. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2007.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

**VOORONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 17
DECEMBER 1997 BETREFFENDE DE RUSTPENSIOENEN TOEGEKEND AAN
DE VASTBENOEMDE EN TOT DE STAGE TOEGELATEN PERSONEELSLEDEN
VAN DE VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR DE WATERVOORZIENING EN
BETREFFENDE DE OVERLEVINGSPENSIOENEN TOEGEKEND AAN DE
RECHTVERKRIJGENDE VAN DIE PERSONEELSLEDEN**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. ALGEMENE TOELICHTING

1.1. De bevoegdheid van het Vlaamse Gewest

Het decreet van 17 december 1997 betreffende de rustpensioenen toegekend aan de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en betreffende de overlevingspensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden (hierna: het decreet van 17 december 1997) wordt in het voorliggend voorontwerp van decreet aangepast.

Het voorliggend voorontwerp van decreet kadert in de uitoefening van de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest om de pensioenregeling voor de VMW vast te stellen. Deze bevoegdheid vloeit voort uit artikel 6, §1, II, 4°, *juncto* artikel 9 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot Hervorming van de Instellingen (hierna: de BWHI) en maakt de Gewesten bevoegd voor de waterproductie en de watervoorziening.

Artikel 9 van de BWHI bepaalt het volgende :

"In de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, kunnen de Gemeenschappen en de Gewesten gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten of kapitaalsparticipaties nemen. Het decreet kan aan voornoemde organismen rechtspersoonlijkheid toekennen en hun toelaten kapitaalsparticipaties te nemen. Onverminderd artikel 87, § 4, regelt het hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht."

Op grond van die bepaling zijn de Gewesten bevoegd om de rechtspositieregeling van het personeel van de publiekrechtelijke instellingen die van hen afhangen te regelen, met inbegrip van de pensioenregeling. De enige beperking die in bedoeld artikel 9 is opgenomen, is de verwijzing naar artikel 87, § 4 van de BWHI, dat de Gemeenschappen en de Gewesten verplicht zich te voegen naar de bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit vastgestelde "algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het Rijkspersoneel, welke van rechtswege van toepassing zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten, evenals op het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van

de Gemeenschappen en de Gewesten, met uitzondering van het personeel bedoeld in artikel 17 van de Grondwet”.

Hoewel de federale overheid bevoegd is voor de pensioenen bij onder meer de diensten van de Gemeenschappen en de Gewesten op basis van art. 87, § 3, van de BWHI, zijn de Gemeenschappen en de Gewesten bevoegd inzake de pensioenen van de personeelsleden van hun openbare instellingen (Arbitragehof, nr. 88/93, 22 december 1993, ov. B.4.1., nr. 46/94, 16 juni 1994, ov. B.2., nr. 4/97, 28 januari 1997, ov. B.3. en nr. 39/97, 14 juli 1997, ov. B.5.1.2.).

In tegenstelling tot artikel 87, § 3, van de BWHI, dat aan de Gemeenschappen en de Gewesten de bevoegdheid toekent om het administratief en geldelijk statuut van hun personeel vast te stellen “met uitzondering van de pensioenregeling”, maakt voormeld artikel 9 geen voorbehoud betreffende de pensioenen.

Het Vlaamse Gewest is bijgevolg bevoegd om de pensioenregeling van de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden van de VMW vast te leggen. Dit bleek ook al bij het aannemen van het decreet van 17 december 1997 (Memorie van toelichting, *Parl. St. VI. Parl. 1996-97*, nr. 752/1):

”De Raad van State, afdeling wetgeving, achtste kamer stelt in haar advies van 27 februari 1996 dat de Gemeenschappen en de Gewesten bevoegd zijn voor het vaststellen van de pensioenregeling van het personeel van de openbare instellingen welke zij met toepassing van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen oprichten.

De Raad van State stelt verder dat luidens het voornoemde artikel 9 bij de oprichting van instellingen en meer bepaald bij het uitwerken van het statuut van het personeel ervan, weliswaar rekening moet worden gehouden met de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het rijkspersoneel bedoeld in artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, vastgesteld in het APKB van 26 september 1994.

De Raad van State stelt verder dat het Arbitragehof, in zijn arrest van 16 juni 1994, nr. 46/94, heeft vastgesteld dat die door artikel 9 juncto artikel 87, § 4 van de bijzondere wet opgelegde bevoegdheidsbeperking, evenwel niet geldt voor de pensioenregelingen die de Gemeenschappen en de Gewesten kunnen vaststellen.”

1.2. De perequatie

Artikel 3 van het decreet van 17 december 1997 bepaalt dat de rustpensioenen van de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden en de overlevingspensioenen aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden worden toegekend onder de voorwaarden en op de wijze bepaald in de pensioenregeling die van toepassing is en zal zijn op de ambtenaren van het federale bestuur van de Staat, behoudens de afwijkingen opgenomen in dit decreet.

De wet van 9 juli 1969 tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de rust- en overlevingspensioenen van het personeel en de openbare sector (hierna: de wet van 9 juli 1969) is van toepassing op de federale ambtenaren. Artikel 1 van de wet van 9 juli 1969 bepaalt immers dat deze wet van toepassing is op de rust- en overlevingspensioenen ten laste van de (federale) staatskas. In het licht van het huidige artikel 3 van het decreet van 17 december 1997 zijn de bepalingen van de wet van 9 juli 1969 dus van overeenkomstige toepassing op de pensioenen ten laste van de VMW.

In artikel 12, §1, van de wet van 9 juli 1969 wordt een perequatiemechanisme ingesteld dat het nominaal bedrag van het rust- en overlevingspensioen verhoogt. Met toepassing van dit principe werden, tot voor de wijziging door de wet van 25 april 2007 en in geval van verhoging van de maximumwedge van de personeelsleden in actieve dienst die bekleed zijn met een bepaalde graad, de pensioenen van de gewezen personeelsleden die gepensioneerd zijn in die graad gehervwaarderd ten belope van hetzelfde verhogingspercentage als datgene dat werd toegekend aan de personeelsleden in actieve dienst.

Bij wet van 25 april 2007 betreffende de pensioenen in de openbare sector (hierna: de wet van 25 april 2007) werden verscheidene bepalingen van de wet van 9 juli 1969, waaronder die inzake de perequatie, fundamenteel gewijzigd.

Vóór de inwerkingtreding van de wet van 25 april 2007 was het perequatiemechanisme enkel gebaseerd op de verhoging van het maximum van de weddenschaal verbonden aan de graad waarvan de betrokkene titularis was op het ogenblik van zijn inruststelling. De perequatie trad pas in werking wanneer er een verhoging is van het maximum van de laatste weddenschaal van de ex-ambtenaar. Het betrof dus een individueel recht. Dit perequatiemechanisme gaf blijk van een aantal zwakheden of ongepaste gevolgen.

Aldus:

- werden extreme situaties gecreëerd waarin bepaalde gepensioneerden zeer belangrijke perequaties genieten, terwijl anderen zich zo goed als uitgesloten weten van dit mechanisme;
- werkten de overheden steeds vaker oplossingen uit die erop gericht zijn de perequatie te ontwijken, zoals bijvoorbeeld het stellen van louter formele voorwaarden (bijwonen van een lezing, ...), het instellen van quota voor het toekennen van weddenverhogingen of het creëren van nieuwe weddenbijslagen;
- was er een gebrek aan transparantie: de gepensioneerde kan onmogelijk voor zichzelf uitmaken of zijn pensioen al dan niet geperequateerd zal worden;
- zou het behoud van het huidige systeem de komende jaren een progressieve verarming van bepaalde gepensioneerden tot gevolg hebben.

Daarom voerde de wet van 25 april 2007 een nieuw, transparanter en operationeler perequatiemechanisme in dat niet langer gekoppeld is aan de individuele graad van het personeelslid (Memorie van Toelichting, *Parl. St. Kamer*, 2006-07, 2877/1, 23-24). Volgens het nieuwe perequatiemechanisme gebeurt de perequatie niet langer op individuele wijze, doch op basis van korven die elk overeenstemmen met een welbepaalde sector van de openbare diensten. Op basis van artikel 12, § 3, van de wet van 9 juli 1969 werkt het perequatiesysteem met in totaal 15 korven.

1.3. De situatie van de VMW

De VMW is een instelling van openbaar nut, opgericht bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, gerangschikt onder de instellingen van categorie B, vermeld in artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, aldus artikel 2 van het decreet van 28 juni 1983 houdende de oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (hierna: het decreet van 28 juni 1983).

Deze kwalificatie houdt in dat de VMW in de huidige stand van de regelgeving niet kan worden gerangschikt onder één van de korven voorzien in artikel 12, §3, van de wet van 9 juli 1969. De VMW ressorteert niet onder korf 1 (federale overheid met inbegrip van de openbare instellingen en de wetenschappelijke instellingen die ervan afhangen en van de voormalige rijkswacht, met uitzondering van de krijgsmacht en de geïntegreerde politiediensten) omdat de VMW niet afhangt van de federale overheid. Evenmin ressorteert de VMW onder Korf 3 (de Vlaamse ministeries, de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid, de extern verzelfstandigde agentschappen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) omdat ze geen intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid vormt noch een extern verzelfstandigd agentschap.

Onderhavige decreetswijziging beoogt tegemoet te komen aan dit euvel en wenst de VMW onder te brengen in Korf 3, vermeld in art. 12, §3, 3°, van de wet van 9 juli 1969. Het is immers aangewezen om de rustpensioenen aan de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden en de overlevingspensioenen aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden te verbinden aan Korf 3. Op die wijze wordt de band tussen de VMW en de Vlaamse overheid nogmaals benadrukt.

In het decreet van 17 december 1997 was bovendien geen expliciete afwijking op de perequatierегeling zoals voorzien in de wet van 9 juli 1969 opgenomen. Op dit ogenblik is de omschrijving van artikel 3 echter ook in die interpretatie niet meer correct. De perequatiekorf voor de rust- en overlevingspensioenen van de federale ambtenaren van het bestuur van de Staat (die ressorteren onder korf 1) en hun rechtsverkrijgenden verschilt immers van de perequatiekorf waaronder de pensioenen ten laste van de VMW zullen ressorteren. Om hierover geen misverstanden te laten bestaan, wordt in het nieuwe artikel 3 verduidelijkt dat het de federale overheid niet toekomt te bepalen welke perequatiekorf geldt ten aanzien van de pensioenen ten laste van de VMW.

2. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1 voegt in artikel 3 van het decreet van 17 december 1997 een zinsnede toe die verduidelijkt dat de "pensioenregeling van de federale ambtenaren" niet impliceert dat de federale overheid ten aanzien van pensioenen ten laste van de VMW ook de perequatiekorf kan bepalen.

Artikel 2 voegt aan het decreet van 17 december 1997 een artikel 3bis toe dat de rustpensioenen aan de vastbenoemde en tot de stage toegelaten personeelsleden en de overlevingspensioenen aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden verbindt aan de korf van de Vlaamse overheid (Korf 3).

Artikel 3 verleent dit decreet terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2007, aangezien de wet van 25 april 2007 (onder andere) de wet van 9 juli 1969 heeft gewijzigd en met ingang van 1 januari 2007 een nieuw perequatieregime heeft ingevoerd, waarbij het de bedoeling van de wetgever was om dit nieuwe regime een zo ruime mogelijk toepassingsgebied te laten kennen.

Dit blijkt duidelijk uit artikel 1 van de wet van 9 juli 1969 dat als volgt werd gewijzigd door artikel 39 van de wet van 25 april 2007:

"Niettegenstaande elke andere wettelijke, reglementaire of contractuele bepaling zijn de hoofdstukken II, III en VII van toepassing op de rust- en overlevingspensioenen ten laste van..."

Hoofdstuk III van de wet van 25 april 2007 omvat de regelingen inzake de perequatie van de rust- en de overlevingspensioenen.

Het nieuwe artikel 1 van de wet van 9 juli 1969 in samenlezing met artikel 3 van het decreet van 17 december 1997 houdt in beginsel in dat ook de pensioenen van de op rust gestelde statutaire personeelsleden van de VMW geperequeerd dienen te worden, conform de bepalingen opgenomen in de wet van 9 juli 1969, zoals gewijzigd door de wet van 25 april 2007. In het licht van de huidige regelgeving is het perequatiemechanisme dus met ingang van 1 januari 2007 van toepassing geworden op de rust- en overlevingspensioenen ten laste van de VMW.

Bijgevolg heeft de raad van bestuur van de VMW reeds op 1 januari 2009 (op het einde van de eerste referentieperiode van twee jaar) de pensioenen van de op rust gestelde statutaire personeelsleden van de VMW geperequeerd overeenkomstig de bepalingen van artikel 12 van de wet van 9 juli 1969, zoals gewijzigd door de wet van 25 april 2007.

De raad van bestuur heeft ervoor geopteerd om de rust- en overlevingspensioenen ten laste van de VMW te perequeren met dezelfde factor als die van de perequatiekorf opgenomen in artikel 12, § 3, 3°, van de wet van 9 juli 1969. Deze korf omvat de Vlaamse ministeries, de intern verzelfstandigde agentschappen met

rechtspersoonlijkheid, de extern verzelfstandigde agentschappen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Door hetgeen is bepaald in artikel 3 van het decreet van 17 december 1997 stond het de raad van bestuur immers niet vrij om zelf een afwijkend perequatiestelsel toe te passen. Echter tot op heden was het wettelijk noch decretaal uitgeklaard dat het perequatiepercentage van de VMW gelijk was als dat eigen aan de perequatiekorf voorzien in artikel 12, §3, 3°, van de wet van 9 juli 1969. De wettelijke en decretale lacune die op dit ogenblik wordt ingevuld is precies de expliciete bepaling van de koppeling van de pensioenen ten laste van de VMW aan het perequatiemechanisme voorzien in artikel 12, § 3, 3°, van de wet van 9 juli 1969.

Volgens artikel 12 van de wet van 9 juli 1969 liep de eerste referentieperiode van 1 januari 2007 tot en met 31 december 2008. Dat betekent dat de nieuwe perequatieregeling op 1 januari 2009 voor de eerste keer uitwerking had. Dit principe gold onverminderd ook voor de op rust gestelde statutaire personeelsleden van de VMW.

De personeelsleden van de VMW mochten en mogen van de lacune in de wet van 9 juli 1969 niet het slachtoffer worden. Hun pensioenen dienden reeds met ingang 1 januari 2009 te worden geperequeerd, overeenkomstig hetgeen is bepaald in de wet van 9 juli 1969, zoals gewijzigd door de wet van 25 april 2007. Het was immers niet toegestaan om nog op een andere wijze te perequeren, zoals blijkt uit het nieuwe artikel 1 van de wet van 9 juli 1969. Enkel diende nog te worden geëxpliciteerd op basis van welke perequatiekorf de VMW zou perequeren. Dat gebeurde in de praktijk reeds op dezelfde wijze als de pensioenen die ressorteren onder de perequatiekorf voorzien in artikel 12, § 3, 3°, van de wet van 12 juli 1969, zoals gewijzigd door de wet van 25 april 2007.

Samengevat is het dus aangewezen om dit decreet met terugwerkende kracht te laten ingaan op 1 januari 2007. Op die wijze treedt dit decreet in werking op hetzelfde ogenblik als de bepalingen inzake de perequatie van de pensioenen die onder het toepassingsgebied van de wet 9 juli 1969 ressorteren. Hierdoor wordt de gerezen juridische onzekerheid over de perequatie van de pensioenen ten laste van de VMW op de meeste coherente wijze ondervangen.